

Andrij Bondarenko:
Túlélő-szindróma

Fordította: Vonnák Diána

Vége

Azon a reggelen bennünket
mind megöltek.
Mi, akik addig voltunk,
többé nem létezünk.
Meghaltunk.
Kétezer-huszonkettő
február huszonnegyedikén
a szomszédos ország bennünket
mind megölt.
A régi világ lángra kapott,
füstölni kezdett, szétesett,
eloszlott.
Százak, ezrek, milliók
tűntek el erről a világról,
vagy örökre sérültek lettek,
visszafordíthatatlanul.
Azon a héten randevút
beszéltem meg valakivel.
A télnek már vége volt, de
még nem múlt el a szürkesség és
a hideg. Végre változtatni
akartam valamin.
Azt beszéltük meg,
holnapután találkozunk,
kétezer-huszonkettő
február huszonnegyedikén.
A belvárosban találkozunk
majd, iszunk egy kávét,
végigsétálunk a kis utcákon.
Az a nap, a holnapután,
soha nem jött el.
Helyette valami teljesen
más történt, az a nap
megsérült. Ugyan
milyen séták? Nincs többé
a város, ahol sétálni
és kávézni lehetett,
nincsenek többé
azok a kis utcák. Valami más

van helyettük. Más emberek
másik élete.
Újból ismerkednünk
kell majd, újból
időpontot kell egyeztetnünk, újból
találkoznunk kell. Mindent
újból össze kell szednünk,
elemenként. Minden elem
teljesen új lesz. De
mikor lesz ez?
Ki leszek én?
Kik leszünk mi? Hol
leszünk? Minek
leszünk?
Eljött az apokalipszis.
Mindannak, ami eddig volt,
vége.
Nyomok maradtak,
maradványok, árnyak.
Valaha sorozatokat
néztünk, sört és konyakot
ittunk, kávéházak asztalainál
ültünk késő estig,
vendégségbe jártunk,
igazi könyveket vettünk,
ölelkeztünk, művészetről
beszélgettünk,
kártyáztunk, nevettünk,
telefonról zenét játszottunk
és táncoltunk rá. Moziba
jártunk filmet nézni
sörrel és sós mogyoróval.
Ez mind eltűnt,
sötét mélységbe
taszította a légvédelmi
szirénák hangja egy
szürke és hideg reggelen.
Így tűnnek el világok. Mint
egy nap, amely befejeződött,
és többé sosem jön el.
Mint egy virág, ami
bezárul egy szellőkés alatt,
és többé nem nyílik ki. Mint egy
számítógép, ha
a vihar leveri a biztosítékot.
Mint a Nap, ami fölkel
keleten, de nem megy le
nyugaton. Mint valaki,

akit késsel szíven szúrtak,
hátról. Így tűnnek el
világok: ahogy a gázlámpák,
ahogy lefolyik
egy kád víz, ahogy lecsukódnak
a halottak szemei. A világunk
semmivel sem volt különb
egy gázlámpánál. Ugyanolyan
törékeny volt és véges.
Kiderült. Tökéletlen volt
a világunk. Élő.
Megölték.
Már eljött az apokalipszis.
Már nincs félelem.
Akik féltek, már nincsenek
velünk.
Nyomok, maradványok, árnyak -
megérkeztünk a túlvilágra,
a soron következő Atlantiszt
mély víz borítja, még
mindent látunk, de
egyre homályosabban.
Az életünk most temető:
kétezer-huszonkettő
február huszonnegyediké
előtti minden tervünk,
vágyunk, törekvésünk
temetője.
Most egy olyan világban
élünk, amelyben
a mi világunk már nem
létezik. Hogy lehet ez? Hát így.
Van ilyen.
Az erdők, amiket eddig jártunk,
most aknákkal,
szétroncsolt tankokkal vannak tele.
A hidak, amiken a rokonokhoz
átjártunk, megsérültek,
a rokonok meghaltak
vagy megőrültek. A barátaink
elfoglalt városokban
ülnek fogságban vagy
ide menekültek, ahová
soha nem terveztek jönni.
A színházakat lebombázták.
A színészek
gépfegyverrel a kezükben
örködnek a blokposztoknál.

Mi ez a világ? A
háború világa. És mi az a háború?
Az, ami nem lehet.
Soha. Mégis
van. Hogy lehetséges ez?
Nem lehetséges. Olyan
világban élünk, ahol
nem lehetséges. Megtörtént,
ami nem történhetett meg.
Zajlik a kimondhatatlan,
megteszik a lehetetlent.

Mi, akik életben maradtunk,
mi élünk egyáltalán?

Ki vagyok most?
Hogy éltem túl az első pár napot?
Nem is
emlékszem, azokat a napokat
már valami nagy, áthatolhatatlan
dunyha fojtja le.
Nem tettünk mást,
mint verdestünk a kezünkkel, mintha
szárnyak lennének, nehogy
belezuhanjunk a mélységbe, ahová
az egész életünk
odaveszett.
Kiderült, hogy van
szárnyunk.
Akiké váltunk, azoknak
van.

Nem is értem:
hol vagyunk? Egyszerre
létezőnk különböző
helyeken, mint a kísértetek,
mint a ködfelhők, és oda
repülünk, ahová
a gondolat vezet: pincékbe,
ahol a barátaink, a családjaink,
a szeretteink ülnek, akik
megborzonganak egy
átrepülő rakétától
vagy éppen valami miatt
megdermednek a rémülettől.
Mint a kísértetek,
lebegünk most
egész Ukrajna fölött. A testünk

engedelmesen ül ott,
ahol hagytuk. Csak félig
vagyunk a saját testünk,
vagy talán
haramadrészben. Láthatatlan
szeleivel ide-oda fúj
bennünket a háború.

Olyan a testünk, mint egy gyerek.
Utasítjuk, hogy viselkedjen,
hogyan hallgasson
az idősebbekre. Maradjon a
helyén, fogja a hátizsákját
az irataival, míg minket
elragadnak a gondolatok és a lélek,
és azokhoz visznek, akik meghalnak
a bombázásban.

Hol vagyunk? Életünk
terei, helyszínei megváltoztak,
szétterjedtek,
összekeveredtek. A vasútállomások
működnek ugyan, de már nem
vasútállomásként. A kávézók
működnek ugyan, de már nem
kávézóként. Az emberek összeülnek
inni, de ez már
nem ivászat.

Nemrég felhívott
részegen egy barátom.
Egy másik barátjával
találkozott, annál a barátnál
előkerült egy üveg,
megitták. A barátom
jól beivott, részegen
és boldogan ült, telefonról
zenét hallgatott,
vicces sztorikat mesélt,
aztán elindult hazafelé,
de hirtelen kijózanodott és
mindenre visszaemlékezett.
Körülötte sötét és kihalt volt
minden utca, az ablakok
beragasztva. A híd mellett
a területvédelmisek
ellenőriztek.
A barátom felhívott.
Mit csináljak,

kérdezte, részeg
voltam, jól éreztem magam,
aztán hirtelen
kijózanodtam. Háború van.
Rettenetes. A híd
mellett ellenőriznek.
Minek ittam? Minek
voltak egyáltalán ezek az
összejárások zenével meg
vicces sztorikkal, ha
háború van? Ne dumálj
ennyit, mondtam neki,
tedd le a telefont
és menj haza gyorsan. Öt
perc múlva kijárási
tilalom van. Téged
megállítanak.
Te meg részeg vagy. Basszameg,
mondta ő. Kijárási
tilalom! Olyan jó volt
minden még fél órája,
mikor részegen és
boldogan
sétáltam. Gyorsan
menj haza, mondtam. És
ne igyál többet. Nem fogok,
addig éljek, nem fogok,
mondta és letette
a telefont.
Nem ihat töményet
az, aki számára nincsen
holnap. Egyszerűen nincs
értelme. Egyébként a másnap
is eljön még aznap,
nem halasztható reggelig. Számunkra
most nincs holnap.
Egyetlen feldagadt ma
vesz körül minket. Nehéz,
szürke, feldagadt felhőkkel,
az egész látóteret
kitölti minden irányba,
minden rést kitölt. Bármennyit
iszol, ugyanebbe a mába
térsz vissza. A szürke
felhők mögött semmi sincs.
A jövőbe vezető út
el van zárva. Újból
meg kell keresni, ahogy

keresik a... mit is?
Semmit. Megtalálni a
jövődöt csak ennyi:
megtalálni a jövődöt.
Ki tudja, hogyan
keresik. Ezt a semmiből
kell kezdeni,
nulláról, az üres, borult,
végtelen mából. Úgy, ahogy
a mélység felett repülni
is megtanultunk a szárnyunk erejével,
pedig addig nem is volt szárnyunk.
A mélység fölötti létezés
kettévág vagy talán
háromfelé szakít.
Például elmentem
sétálni. Valamikor
március közepén,
fényes, magas, azúrkék,
káprázatos az ég,
meleg napfény hull az
összeaszott arcokra,
végigsimítja őket, mint egy
anyai kéz. Könnyű szellő fúj,
valahol felnevet egy gyerek. És az
ember teste reagál, válaszol a tavaszra.
Járása könnyebb lesz, az
arcán alig észrevehető
mosoly tűnik fel. De csak
a teste, ő maga
képtelen rá. Ugyan
ott a mosoly a szád sarkában,
mégis megmarad
a szomorúság. Mint egy
rég, ókori maszk.

Az ember ugyan teleszívja
magát a tavasszal, pedig
az van, hogy ez nem is tavasz,
ez fájdalommező, égő
halál. A magas,
káprázó, azúrkék
ég alatt most katonák
futnak a kezükben
gépfegyverrel, meleg
napfény fürdeti
a beomlott ház mellett
idelopakodó

ellenséges tankot.
E nap alatt most
menekülőkkel teli
autókra lőnek, árnyékában
emberek halnak meg a rájuk
omló betonfalak között. E
nap áttetsző tüze
alatt tankok égnek,
helikopterek, autók,
emberek, a föld.
Így aztán két napot látsz
magad körül, két eget, két
tavaszt, egyszerre vagy itt
és ott, kettévágva, vagy
talán elharmadolva,
mert egy részed nincs itt se,
ott se, hanem abban a pillanatban
függ a sötét
mélység felett, az
apokalipszis mostani
szakadéka felett.
Neked most három fejed van,
mert muszáj egyidejűleg
szemmel tartanod
a két napot és
a mélységet.

Kezed viszont csak kettő
van. Muszáj megtartaniuk,
mintha szárnyak lennének.
A világod megsemmisült,
halott vagy, valamerre
repülsz, idegenként
minden olyan világban,
amelyre most süt a nap.
Még lélegzel, de nem
tudod, ez mit jelent. Lélegzem: na és?
Még így is lélegzem? Meddig
lélegzem? Már lélegzem?
Belélegeztem? Vagy ez
kilégzés volt? Ez most szünet
vagy a vég vagy valami kezdet? Ki
a megmondhatója?

Ugyanebben a pillanatban
az ukrán matematikus,
Kosztjantin Oljmezov
egy orosz börtönben

ül moszkvában. Ő
az additív
kombinatorika szakértője,
ez a matematika egyik részterülete,
amely a véges halmazokkal és azok
kapcsolataival foglalkozik. Mikor
kétezer-huszonkettő
február huszonnegyedikén
az egyik véges halmaz,
amelyben az adott pillanatban
tartózkodott, megtámadta
a másik véges halmazt,
amelyhez
tartozott, Kosztjantin
Oljmezov nem hitt ebben
a köztük fennálló új
kapcsolatban, ezt a tényt
sem matematikai tényként,
sem az élet tényeként
nem fogadta el, csak két nap múlva
hitte el és menekülni akart
abból a véges halmazból,
amelyben az adott pillanatban
tartózkodott, de már
késő volt, a buszt, amin utazott,
megállították, rájöttek,
ki ő, a véges halmaz
valamelyik eleme kiadta
a rendőrségnek, a rendőrök
letartóztatták, csak mert
el akart menekülni abból
a véges halmazból, pedig
ez nem bűn, mégis
börtönben kötött
ki, mert mások füle hallatára
azt mondta, hogy az egyik
véges halmaz
nem jogosan
támadta meg a másik véges
halmazt.

Kosztjantin Oljmezov most
ül a börtöncellában,
lóg a sötét mélység
fölött, ül,
ül, ül. Még tovább ül,
még mindig ül,
ül, ül, ül,

ül, ül, ül...
Elég! Már vége! Már
nem ül.
Nem tartották meg a karjai.
Kosztjantin Oljmezov
ukrán matematikus,
akit megállítottak és letartóztattak
moszkvában, mert haza
akart menni,
véget vetett
az életének
abban a
cellában.
Legalábbis ez állt
a hírekben.
Nem tartották meg a szárnyai.
Pontosabban levágták a szárnyait.
A másodpercek alatt, míg
ezeket a szavakat írom,
ezrek hullanak a mélybe.
Miért éppen Kosztjantin
Oljmezov matematikusról
írtam?
Talán azért, mert, ő
ott volt, az idegen véges
halmazban, és ott sokkal
rémisztőbb, mint itt. Bár
nem tudom. Itt is
rémisztó. Ebben a
pillanatban, mikor e szavakat
írom, Mariupolban emberek
azért imádkoznak, hogy ne
olyan rémes halált
haljanak, mint a
szomszédaik. Gyors
halált akarnak.
Mert, így vagy úgy,
mind abba a mély,
fekete gödörbe esnek végül,
ami fölött igyekeznek a
levegőben tartani
magukat — ebben már
nem kételkednek. Az ő
tavaszuk: föld alatti éjszakák
élete, meleg nélkül, élelem
nélkül, víz nélkül, az ő tavaszuk:
a halál napjai a hulló
bombák között, olyan napok,

mikor a holtakat a
sokemeletes
házak bejáratánál
földelik el.
Az apokalipszis eltart még.
Az apokalipszis most van.
Ma. Máris.
Nincsen holnap.
A világom nincs többé, nem
érezem, hogy élek,
fúj valamerre egy
láthatatlan szél,
a testem engedelmes, csak
ül, mint egy gyerek, valami
biztonságos helyen,
pincében vagy két
tartófal között,
magához szorítja a
hátizsákot, benne a
papírokkal és a pénzzel.
A testem engedelmesen
és félve várja,
hogymisszátérjek a tavasz
égő tereiről, ahol emberek
halnak meg, nekem fontos
emberek, bár nem ismerem
mindegyiküket, emberek, akiknek
nem maradt erejük, hogy a fekete
mélység fölött repüljenek, akiknek
levágták a karját, hogy a
végsőkig verdessenek,
mint a szárnyak az apokalipszis
űrében.

A karok nem
szárnyak.

Miért térek
vissza, minek látom még
mindig a tavaszt és az eget,
minek hallom a
légvédelmi riadó
végét jelző szirénát és
megyek ki az utcára, hogy
kenyeret, káposztát,
paradicsompürét vegyek,
miért simít végig a nap
meleg, anyai keze

még mindig
az arcomon, a szám jobb
sarka miatt
húzódik furcsa
félmosolyra? Nem
értem. Furcsa dolog
ez, egyike a már
történő apokalipszis
furcsaságainak.
Mint például az is,
hogyan Lvivet
Mariupoltól már nem
választja el 1250 kilométer,
ezek már nem kilométerek,
ezek holtak, Lviv és
Mariupol között a távolság
1250 békés civil lakos
holtteste, és ez csak
a mai hivatalos
statisztika, az mindig
mindent kisebbít, nehogy
gúnyt űzzön az apokalipsziszból,
nem néz a szemébe.
Igazából ennél sokkal
több a holttest, ezt mi
mind tökéletesen értjük,
a testemmel mégsem
reagálok erre, az csak
engedelmesen ül ott,
ahol meghagytam neki. Nem
kell, hogy a test mindenről tudjon.
Hadd gondolja csak azt,
hogyan él. Én persze ismerem
ezt a rémisztő sötétet, nem
élünk, hanem a mélység
felett repdesünk, hisz a
világunkat megölték, és most
élet és halál közt fújnak
oda-vissza a láthatatlan
szelek.
El tudom vinni a testem
oda, ahol a távolságot
még kilométerben
méri, oda, ahol
egyszerűen tényleg tavasz
van, nem égő fájdalommező. De
a forró szelek úgyis
odafújnak, minden alkalommal

meglátom a sötét
mélységet, mikor
lehunyom a szemem, akár
ha csak pislogok is.

A világom nincs
többé.

Aludj csak, test, aludj, neked
se könnyű, valószínűleg
sejtesz valamit. Látod,
csak a szád egyik sarka
mosolyog, minden nap
felriadsz hajnalban, mert hallod
a szirénák kísértethangját,
nem érzed az étel
ízét, pislogni is félsz,
nehogy meglásd
azt a sötétet, amiről
nem beszélek neked, hogy
te, drága testem, el ne
felejtse, hogy muszáj
lélegezni. Én magam már
rég elfelejtettem. Mert
kétezer-huszonkettő
február huszonnegyedikén olyan
helyen találtam magam, ahol
nincs levegő, nincs
légkör, minden eltűnt,
mintha sosem lett volna, az ég
fekete szakadékká lett még
nappal is, és akkor az
estéről meg az éjszakáról ne is
beszéljünk.

Életem első és utolsó
pánikrohama akkor
tört rám, mikor a
háború negyedik napján
este hazatértem,
felnéztem a sötét égre, és
nem láttam az eget.
Egyáltalán. Hogy lehet
ott az ég eleve? Ha lenne
ott ég, nem tudnának
átrepülni rajta az
oroszbombák és rakéták,
mert eltérítené őket. De
repülnek, ég nincsen,
eltűnt.

Nem létezik a világ,
nem létezik az ég.
Mibe kapaszkodjunk?
Nincsenek vasút-
állomások, nincs zöld
platán, nincsen
meggyeskert. Értetlenül
megálltam, megállt
a légzésem, meggörnyedtem,
mint egy fűszál, csak
a lábam mozgott, így
nem estem el, tovább
gördültem.
Mikor a házfal
elé gurultam, a testem
újra lélegezni kezdett. De
én magam már nem.

Abban a szóban, hogy “nincs”, van
valami mágikus,
annyiszor elismétlem,
mintha ettől legalább
valamim lenne. Ha
ezerszer elismétlem, hogy
“nincs”, az olyan, mintha
valami lenne, ha csak
porszemnyi is, amibe
bele lehet kapaszkodni.

Megszerettem az utcai verebeket,
talán még a galambokat is.
Valami szolidaritást
érzek irántuk.
Ha ők élnek, akkor én is
képes vagyok rá. Ha rájuk
süt a nap, akkor talán
rám is? Talán arájuk hulló
napfényből nekem is jut, ha
már sajátom nincsen. Talán az
ő egük egy kicsit, egy egész kicsit
engem is betakar?

Verebek ege! Takarj be
legalább egy kicsit engem
és mindenkit, akit szeretek,
akire gondolok és akire emlékszem,
aki most velem repül a
fekete mélységbe. Mi is épp

olyanok vagyunk, mint ezek a verebek,
repülünk, pedig nem is tudunk.
Épp olyanok vagyunk, mint
ezek a verebek, ezresével
pusztulunk el a porban és hamuban,
otthonatlanul, bűnbocsánat nélkül.
Verebek ege! Csip-
csirip!

Emlékek keringenek
körüöttem, mint a porszemcsék,
azok emléke, akik voltak, de
már nincsenek. De egyre
kevesebb van belőlük. Már
nem is emlékszem, hogy éltem
túl a háború első három napját.
Áthatolhatatlan dunyha.
Azaz hát, tudom, hogyan,
a laptop képernyője előtt
ültem, képtelen voltam
leszakadni a hírekről,
hisztérikus dolgokat posztoltam
a facebookon, valakit
felhívtam, körbekérdezősködtem
és továbbadtam valami
fontos információt,
kényszerítettem magam,
hogy aludjak, hajnalban
hallottam a szirénákat,
elkezdtem olvasni de azonnal
félre is dobtam a könyvet,
kétségbeesést és szerelmet
éltem meg, ezt mind tudom -
de nem emlékszem.
És arra, hogy ki voltam én
a háború kezdete előtt?
Azt is tudom, de már
nem emlékszem rá. Csak
azt tudom, hogy az
valaki más volt. Máshogy
indult a fürdőszobába,
máshogy élt a
lakásomban, máshogy
beszélt, máshogy bámult
ki az ablakon. Volt, nincs.
Isten vele. Most ne róla
beszéljünk.

Mariupol.
Bucsa.
Hosztomel.
Irpiny.
Vaszilxiv.
Szumi.
Ohtirka.
Csernyihiv.
Izjum.
Popaszna.
Volnovaha.
Harkiv.
Herszon.
Mikolajiv.
Bastanka.
Vozneszenszk.
Makarov.
Csornobil.
Enerhodar.
Doneck.
Luhanszk.
Krím.
Bahcsiszaraj.
Dzsankoj.
Szimferopol.
Szevasztopol.
Melitopol.
Bergyanszk.
Kramatorszk.
Szlovjanszk.

Ezek azok a szavak,
amikre most emlékszem. Amit
nem felejték el. Semmit és senkit
nem felejték el. Mindenre és mindenkire.
Mindenre, ami a sötétben és a tűzben
történt. Ez az egyetlen
hidam most a mélység
fölött és a mélység már itt van.

Szóval így. Ezeket a szavakat
suttogom elalvás előtt.

Mariupol.
Bucsa.
Hosztomel.
Irpiny.
Vaszilxiv.

Szumi.
Ohtirka.
Csernyihiv.
Izjum.
Volnovaha.
Harkiv.
Herszon.
Mikolajiv.
...

Ezek város-szavak, bennük
él minden ember,
aki meghalt, aki eltűnt,
aki otthontalanná
vált. Ez most az én
földrajzom. Nem tudom,
mi lesz később. Semmit
nem tudok, ahogy barátaim,
az utcai verebek sem tudnak
semmit. Egy dologban
viszont biztos vagyok:
semmit nem felejtünk el.
Semmit, ami történt. Soha.
Az utolsó csontig, vérig
mindenre emlékezni fogunk.
Az utolsó kéregig és lyukakig. A
verebek egéig. Úgy,
ahogy csak azok emlékeznek,
akiknek többé másuk
nincs, csak ezek az emlékek.
Aiktól minden mást elvettek.

Így éljük át már az
apokalipszist.

Ez az emlék nem a korábbi
önmagunkról szól, azokról,
aki a régi világban éltek és
vele haltak meg. Isten velük.
Ez a szárnyak emléke,
a szereteté, a félelem
hiányáé, a pokoli fájdalomé.
Annak az emléke, hogy
mi volt akkor, mikor már
semmi nem volt.
Mikor
kísértetek voltunk.
Mikor a halottak éltek és

az élők halottak voltak.

Ez az emlék — most
ez vagyunk mi.

Hogy megtartsuk,
ahhoz új világot kell
építenünk.
Meg is építjük.
Új ég borul majd rá.

Emlékezni fogunk mindenkire,
akit megöltek, minden
lerombolt házra, minden
elpusztult utcára, minden
megfagyott arcra.
Sorozatokat fogunk
nézni, sört és konyakot
iszunk, kávéházak asztalainál
ülünk késő estig,
vendégségbe járunk,
igazi könyveket veszünk,
ölelkezünk, művészetről
beszélgetünk,
kártyázunk, nevetünk,
telefonról zenét játszunk le
és táncolunk rá. Moziba
járunk filmet nézni
sörrel és sós mogyoróval.

És előtte randevúra megyek.

***

És az már nem én leszek.
Nem az, aki túlél.

Hanem valaki, aki akkor lesz.

Élni.

Emlékezni.

Szeretni.

Végre szomorúnak lenni.

Kezdet